

Aktuální situace

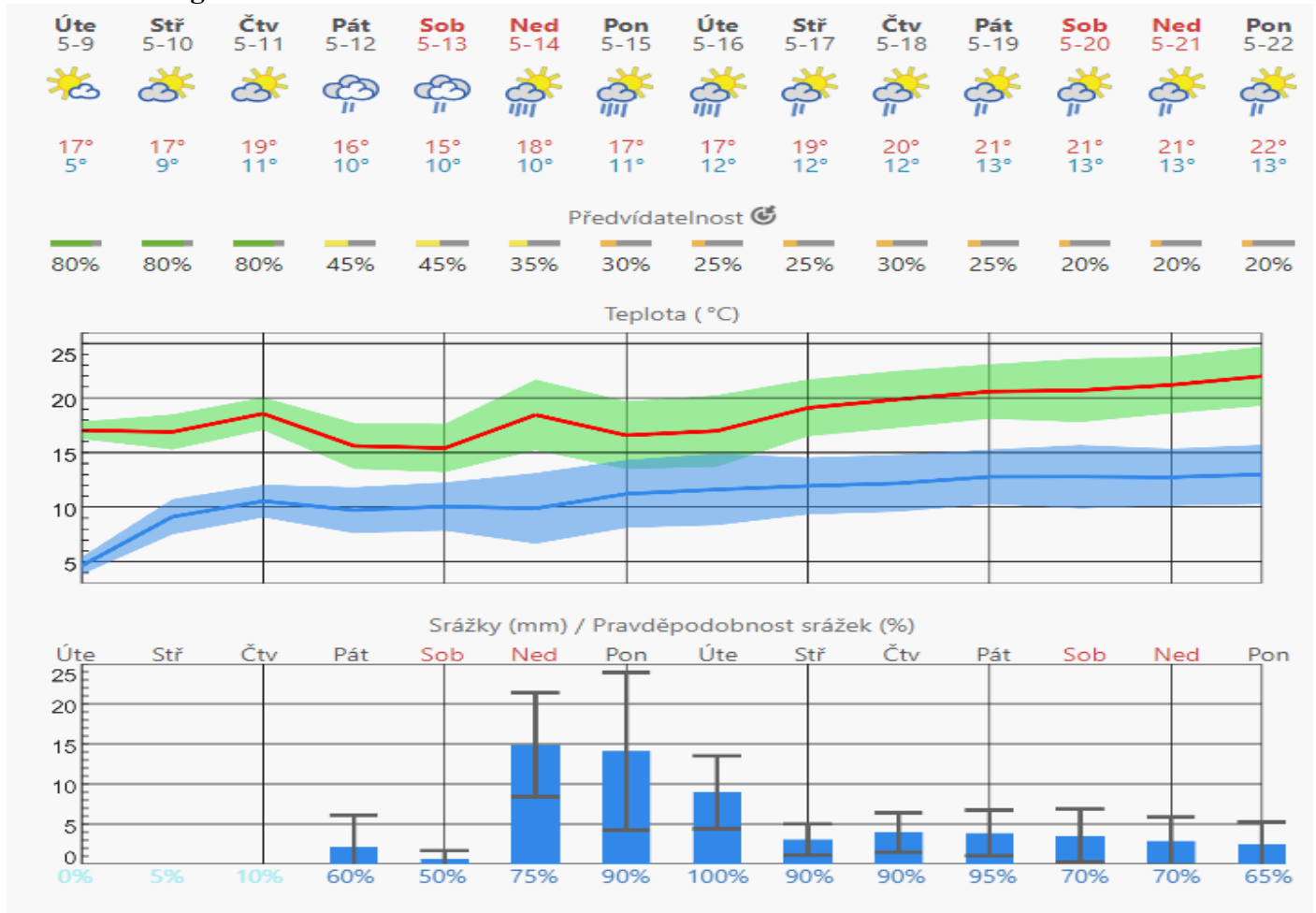
Doporučení

Přípravky

Další důležité informace

1. Aktuální situace

1.1. Meteorologie

1.2. Fenofáze révy

13	15
12	2. list rozvinutý
16	6. list rozvinutý

V tomto období, podle lokalit a odrůd, probíhají nebo nastanou fáze 12-16 BBCH.

1.3. Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu

	<i>Patogen</i>	<i>Předpokládaná vhodnost podmínek</i>	
CHOROBY	plíseň révy	slabá/střední	
	padlí révy	žádná/slabá	
	botrytiová hniloba květenství révy	žádná/žádná	
	<i>Škůdce</i>	<i>Předpokládané riziko výskytu</i>	
ŠKŮDCI	hálčivec révový	slabé	
	vlnovník révový	slabé	
	obaleči	slabé/slabé	
	ostatní		

1.4. Aktuální výskyt sledovaných organismů

a) Plíseň révy –

Popis patogenu viz <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/plisen-revova>

Aktuální vývoj choroby:

- Teplotní suma pro zralost oospor ($SET_{8,0} = 170 \text{ d } ^\circ\text{C}$) bude splněna ve vinařské oblasti Morava na nejteplejších lokalitách v nejbližších dnech (současný stav 80-90 %).
- Od počátku zralosti oospor může docházet při splnění podmínek pro primární infekci (vydatný déšť, min. 10 mm srážek za 24 hod., průměrná denní teplota neklesne pod 10 (13) $^\circ\text{C}$ a minimální teplota pod 8 (10) $^\circ\text{C}$) k primárním infekcím.
- Podmínkou primárních infekcí jsou vydatné dešťové srážky, které zajistí dlouhodobé ovlhčení a vyklíčení oospor (16 hod.) a přenos zoospor na vnímavé části keřů a vhodná teplota.

Předpoklad šíření:

- **Tam, kde budou zralé oospory a nastanou v závěru období předpověděné vydatné dešťové srážky, může dojít k prvnímu splnění podmínek primární infekce.**
- Minimální teploty se v závěru tohoto období budou pohybovat na spodní hranici vhodnosti pro klíčení oospor a infekci (10 $^\circ\text{C}$).
- K významnému šíření choroby dochází až po 2-3x opakovaném splnění podmínek primární infekce.

b) **Padlí révy** - popis patogenu viz - <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/padli-revove>

Aktuální vývoj choroby:

- V letošním roce je možno opět předpokládat pozdější a pozvolný nástup choroby. Důvodem je pozdní a převážně slabší výskyt padlí v loňském roce, kdy nemohlo dojít k početnému osídlení bazálních oček letorostů patogenem.
- V zimním období také nedošlo k poklesu teplot pod -15 °C a nemohlo dojít k eradikaci přetrvávajících propagulí patogenu v očkách.
- Počáteční zdroj šíření choroby představují v našich podmínkách konidie, které se vyvíjejí na konidioforech na primárně napadených letorostech vyrůstajících z napadených oček.
- K tvorbě konidií na primárně napadených letorostech dochází za vhodných podmínek pro patogen nejdříve ve fázi 5.–6. listů.
- Optimální podmínky pro šíření padlí nastávají, pokud jsou 3 dny za sebou teploty 21-30 °C po dobu 6 a více hodin.
- V minulém roce byl v důsledku průběhu počasí v závěru vegetace pozorován pouze ojedinělý výskyt morfologicky plně vyvinutých chasmothecií (dříve kleistotheecií). V chasmotheciích se diferencují ve vréčkách askospory, které mohou být také zdrojem primárních infekcí.
- V našich podmínkách nejsou askosporové infekce významné.
- Předpoklady šíření:
- Počátek sekundárního šíření konidiami z primárně napadených letorostů nastává, pokud jsou vhodné podmínky pro patogen, od fáze 5.-6. listu.
- **Příznivé podmínky pro patogen v tomto období nenastanou a k šíření choroby v tomto období nedojde.**

c) **Obaleč mramorovaný a obalečík jednopásý**- popis škůdců viz- <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/obalec-mramorovany-obalec-jednopasy>

Aktuální výskyt:

- Na sledovaných lokalitách probíhá let motýlů 1. generace obaleče mramorovaného.
- Let nastal oproti předchozím letům vlivem chladného počasí v dubnu opožděně (24.4. Starovice; 25.4. Mikulov; 2.5. Hrádek u Znojma; 5.5. Miroslav; 9.5. Němčičky u Hustopečí).
- Opožděný a slabší je rovněž let obalečíka jednopásého (5.5 Mikulov; 9.5 Němčičky u Hustopečí).

Předpoklad šíření:

- **Vzhledem k chladnějšímu a v závěru i deštivému počasí nelze zvýšenou letovou aktivitu motýlů v tomto období očekávat.**

[Signalizace letu motýlů obalečů do feromonových lapáků – různé lokality](#)

d) Různorožec trnkový

Aktuální výskyt:

- Lokálně bylo zjištěno významné výskyty různorožce trnkového.
- Pokračuje nebo končí žír housenek.

Předpoklad šíření:

- Sledujte nadále výskyty housenek a poškození oček, resp. letorostů.
- Zvýšenou pozornost věnujte škůdci na lokalitách, kde došlo k pozdějšímu rašení a u později rašících odrůd.

e) Hálčivec révový – popis škůdce - <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/halcivec-revovy>

Aktuální výskyt:

- Sledujte výskyty poškození porostů.
- Poškození se projeví nestejným růstem mladých letorostů, skvrnitostí a postupně kadeřením čepelí listů.

Předpoklad šíření:

- K významnému poškození dochází především v prvních fázích vývoje letorostů.

f) Vlnovník révový

Aktuální výskyt:

- Sledujte výskyty poškození porostů. Na líci mladých listů žlutozelené, červené nebo i bílé puchýře a na spodní straně listů nápadné bělavé a později hnědnoucí porosty zbytnělých trichomů (erineum), kde roztoči žijí a množí se.
- Předpoklad šíření:
- K projevu napadení listů dochází již v prvních fázích vývoje letorostů.

2. Doporučení

2.1. Plíseň révy (vyhodnocení situace z jednotlivých meteorologických stanic naleznete [zde](#))

Stanovení potřeby ošetřování:

Zahájení ošetřování by mělo být usměrněno podle některé z metod krátkodobé prognózy (Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím k průběhu splnění podmínek pro primární infekce.

Pokud je využívána pro usměrnění ochrany metoda krátkodobé prognózy a signalizace ošetření SHMÚ Bratislava (dle Šteberly), sledují se od 1. května dešťové srážky a kumulativní úhrn srážek se vynese k 15. květnu jako první údaj do prognostického grafu. Další hodnoty se vynášejí do grafu pravidelně po týdnů a celková hodnota představuje sumu týdenních úhrnů dešťových srážek od počátku května.

- Kritická hodnota sumy týdenních úhrnů srážek ke dni 15.5. pro dosažení oblasti sporadicko-kalamitního výskytu (nad křivkou B) je 32 mm (od 1.5.) a pro dosažení oblasti kalamitního výskytu (nad křivkou A) je 68 mm.

V tomto období není třeba proti plísni révy ošetřovat.

2.2. Padlí révy (vyhodnocení situace z jednotlivých meteorologických stanic naleznete [zde](#))

Stanovení potřeby ošetřování:

- Rizikové porosty (náchylná odrůda, pravidelný výskyt, časný a silnější výskyt v minulém roce) se zpravidla poprvé ošetřují, **pokud jsou vhodné podmínky pro patogen**, ve fázi 5–6 vyvinutých listů, kdy dochází ke tvorbě konidií na primárně napadených letorostech.
- Časnější ošetření se doporučuje pouze v oblastech, kde jsou významným zdrojem primárních infekcí askospory, které jsou obvykle zralé a uvolňují se z větek v chasmotheciích od fáze 1-2 listů.
- Dřívější ošetření, které se provádí především přípravky na bázi elementární síry a je v některých případech doporučováno, je zcela zbytečné.
- **V tomto období není třeba proti padlí révy ošetřovat.**

2.3. Hálčivec révový

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Od 4. roku stáří vinice lze v IP použít proti fytozugním roztočům, včetně hálčivce révového, pouze dravého roztoče *Typhlodromus pyri*.**
- Při zjištění významného poškození (chlorotická skvrnitost, deformace listů, nestejný růst letorostů) je možné do konce třetího roku po výsadbě napadené porosty ošetřit i v IP akaricidem.
- Ošetření mělo být provedeno krátce po vyrašení a opakováno po cca 14 dnech.
- **V současné době je povolen pouze jediný specifický akaricid Ortus 5 SC.**
- Použit lze také přípravky na bázi elementární síry, které jsou registrovány proti hálčivci révovému (Kumulus WG a přípravky povolené jako souběžný dovoz pro obchodní použití Agrosales-Síra 80, LUK-sulphur WG, Nimbus WG, Prokumulus WG, Síra 80 WG, Stratus WG).
- Ošetření přípravky na bázi elementární síry musí být provedeno za vyšších teplot (nad 16 °C, lépe nad 18 °C).
- Ošetření mělo být provedeno krátce po vyrašení a v případě potřeby opakováno po cca 14 dnech.
- **Skončilo období pro případné využití vedlejší účinnosti listových hnojiv na bázi polysulfidu vápníku (typ Sulka).** Ošetření je třeba provést za teplejšího počasí a nejlépe na počátku rašení.

2.4 Vlnovník révový

Stanovení potřeby ošetřování:

- K významnému poškození dochází jen při silném napadení, kdy jsou menší a svinuté listy a při napadení květenství. Silné výskyty bývají často v ohniscích.
- Škůdce není plně kontrolován dravým roztočem *Typhlodromus pyri*. K významným výskytům dochází i v porostech se stabilizovanou populací dravého roztoče.

- Ošetření akaricidem (**Ortus 5 SC**) přichází v úvahu jen při velmi silném výskytu škůdce.
- Ošetření mělo být provedeno krátce po vyrašení a v případě potřeby opakováno po cca 14 dnech.
- **V IP je možno použít akaricid jen do 3 let po výsadbě.**
- V plodných vinicích lze k regulaci škůdce využít vedlejší účinnosti listových hnojiv na bázi polysulfidu vápníku (typ **Sulka**). **Skončilo období pro jejich případné využití.** Ošetření je třeba provést za teplejšího počasí nejlépe na počátku rašení.

2.5. Obaleč mramorovaný a obalečik jednopásý

Stanovení potřeby ošetřování:

- Nadále sledujte a vyhodnocujte průběh letu 1. generace obalečů ve feromonových lapácích (**Deltastop EA a LB**) a dle průběhu letu a použitého přípravku upřesněte termín ošetření.
- Biopreparáty na bázi *Bacillus thuringiensis* (**Lepinox Plus, Delfin WG**) se ošetřuje 3–5 dní po vrcholu letu motýlů, ošetřovat při teplotách nad 16 °C.
- Ostatní povolené přípravky, které nelze použít v IP a **Exirel** a **SpinTor**, které jsou povoleny pro použití jen v základní IP se aplikují 7-10 dní po vrcholu letu motýlů.

2.6. Různorožec trnkový

Stanovení potřeby ošetřování:

- Různorožec trnkový má ve vinařských oblastech dvě generace do roka. Přezimují housenky 2. a 3. instaru v úkrytech, především v prasklinách borky kmínků révy. Na jaře již od fáze nalévání oček poškozují očka a mladé letorosty révy. Dospělé housenky se kuklí v půdě. Motýlci první (jarní) generace létají v květnu a v červnu. Oplodněné samičky kladou vajíčka na keře různých listnatých dřevin v okolí vinic, na kterých se vyvíjejí housenky. Motýlci druhé (letní) generace létají od poloviny srpna do října. Samičky kladou vajíčka převážně na révu. Škodlivost mladých housenek v tomto období, kdy je réva bohatě olistěna je zanedbatelná. Po výrazném ochlazení ukončí žír a přelézají do zimních úkrytů, především prasklin borky, kde přezimují. Housenky jsou aktivní především v noci, zpočátku vykusují v očkách různě velké a hluboké otvory (tunelování oček), později okusují listové čepele, případně poškozují mladé letorosty. Žír trvá relativně krátkou dobu, zpravidla dva týdny.
- Při významném výskytu je třeba co nejdříve po zjištění poškození provést ošetření porostu insekticidem. Včasnost ošetření je důležitá, neboť škody velmi rychle narůstají a starší housenky jsou na insekticid méně citlivé.
- **K ošetření proti různorožci trnkovému byl povolen pouze indoxakarb (Steward, Steward OPZ), jehož registrace byla v minulém roce ukončena. V současné době jde o nepokrytou minoritní indikaci, kterou je třeba řešit.**
- **Účinná látka spinosad (SpinTor), která je v některých případech proti různorožci doporučována není proti tomuto škůdci povolena.** U révy je povolena pouze proti obalečům (jen v základní IP), proti obalečům ji lze použít i v ekologické produkci. **V menších vinicích nebo při omezeném ohniskovém výskytu je efektivním opatřením opakovaný sběr housenek,** které se v průběhu dne zdržují na keřích nebo na drátěnce. Housenku lze nalézt téměř na každém keři s poškozenými očky. Při sběru housenek pomůže poklep na drátěnku, kdy se část housenek spouští k zemi.

3. Další informace

3.1 Fytoplazmové žloutnutí a červenaní listů révy (stolbur)

Regulace výskytu stolburu ve vinicích vyžaduje omezení infekčního tlaku patogenu, který je dán přítomností infikovaných hlavních duálních hostitelů, v našich podmínkách **svlačce rolního a kopřivy dvoudomé** ve vinicích a v okolí vinic a výskytem hlavního přenašeče **žilnatky vironosné**. Je prokázáno, že žilnatka významně migruje do vinic z okolních bylinných porostů. Duální hostitelé jsou druhy rostlin, na kterých stolbur přetrvává (rezervoárové rostliny) a probíhá na nich vývoj žilnatky vironosné. Infekční tlak na lokalitě je možno omezit pouze regulací výskytu duálních hostitelů a žilnatky vironosné. Současná opatření k regulaci škodlivosti stolburu (likvidace a podsadba, hluboké zmlazení) infekční tlak, ani šíření stolburu ve vinicích neovlivňují. Regulace výskytu duálních hostitelů ve vinicích a tam, kde je to možné i v okolí vinic současně omezí i výskyt žilnatky vironosné..

Výskyt duálních hostitelů lze regulovat kultivací nebo použitím herbicidů. Výskyt žilnatky je možno omezit kultivací v období, kdy se vyvíjejí larvy na kořenech duálních hostitelů (podzim, jaro do poloviny června) nebo regulací výskytu duálních hostitelů herbicidy v příkmenných pásech a bodově i v meziřadích a v manipulačním prostoru vinice (viz aktuální NV č. 80/2023 Sb.). Průkazné omezení výskytu žilnatky (nad 90 %) bylo dosaženo při časově usměrněném ošetření kopřivy dvoudomé ve vinicích i v okolí vinic **glyfosátem**.

Ošetření je třeba provést včas koncem dubna nebo na počátku května, kdy jsou larvy žilnatky nejvýše ve 4. vývojovém stupni (celkem má žilnatka 5 larvárních stádií). Chřadnoucí a odumřelé rostliny neposkytují larvám žilnatky na kořenech vhodné podmínky pro další vývoj a larvy hynou. Pozdější jarní ošetření byla méně účinná. Dobré výsledky byly dosaženy i při podzimním ošetření. U svlačce rolního nebyl tento způsob omezení žilnatky ověřován. Vzhledem k tomu, že svlačec rolní raší podstatně později, nemusí být dosaženy srovnatelné výsledky. V tomto případě by bylo vhodnější svlačec ve vinicích likvidovat později v období nejvyšší citlivosti k herbicidu, a tak omezit výskyt žilnatky v následujícím roce.

Termín prvního ošetření herbicidem je třeba, tam kde se ve vinici vyskytuje kopřiva dvoudomá stanovit tak, aby byl dosažena co nejvyšší účinnost i na žilnatku vironosnou, tj. ošetřit v závěru dubna nebo v první polovině května, při pozdním nástupu vegetace do konce května. Pokud budou rostliny svlačce ve druhé polovině května dostatečně narostlé (v současné době délka do 10-15 cm), je možné tento způsob regulace výskytu žilnatky využít i u svlačce rolního.

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit vinohradník na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní vinici.

EKOVÍN

Tomanova 18,61300 Brno

info@ekovin.cz

www.ekovin.cz

Partneři

